

KRATKE VIJESTI

OBLJETNICA HRVATSKOG ARHITEKTONSKOG ČASOPISA

Oris proslavio punoljetnost

Njegovanje autorskog pristupa i svijesti o pojedincu odnosno timu iza određenog projekta jedna je od važnih odrednica časopisa Oris

Dana 2. ožujka 2017. *Oris*, časopis za arhitekturu i kulturu življenja, napunio je osamnaest godina. Svojim prvim brojem *Oris* je označio početak ulaganja relevantnih izdavačkih i kulturnih napora u područje arhitekture te postao sinonim za autoritet na polju arhitektonske periodike. Prvi broj *Orisa* javnosti je bio predstavljen 2. ožujka 1999. u caffè-baru i restoranu *Lenuci*, čiji je tada novoosmišljeni interijer arhitekta Nede Cilinger bio predstavljen i u časopisu.

Tekstove za prvi broj pisali su Vera Grimmer, Miće Gamulin, Jasminka Rusan, Andrej Hrausky, Sandra Križič-Roban, Berislav Valušek, Gabriele Cappellato, Ana Devič, Peter Rath, Željko Kipke, Friedrich Achleitner, Karin Šerman i Michal Viewegh. Interdisciplinarni pristup te poštovanje teorijskog i tehničkog pristupa i diskursa bili su prisutni već u samim počecima *Orisova* izlaženja. Tako uz primjere potentne arhitektonske kritike i analize suvremene produkcije komplementarno egzistiraju teorijska promišljanja potaknuta Tafurijevim pisanjem. Već prvi broj na svojevrsan je način najavio je trajektorije budućih brojeva i temata, odnosno djeluje reprezentativno kao najava *Orisova* budućeg kretanja.

Prvi broj *Orisa* ambiciozno je pristupio ulozi arhitektonskog časopisa te je dao svojevrsan presjek kroz discipline: od obnova i nadogradnji i novih realizacija preko arhitektonske prakse i teorije do umjetnosti i primijenjene umjetnosti, fotografije i književnosti. Taj raznolik spektar tema – od intervjua s Borisom Podrecom i analize njegove obnove i nadogradnje kurije Štakorovec (čiji detalj

interijera krasi naslovnicu) preko gradskih kavanskih interijera i javnih urbanih prostora te novih čitanja povijesne arhitekture i teorijske misli do fotografskih opusa i prisjećanja jednog od najefemernijih, a ujedno najzapamćenijih umjetničkih fenomena, Crvenoga Peristila – svjedoči o posvećenosti časopisa komentiranju aktualne arhitektonske, dizajnerske i umjetničke produkcije.

Njegovanje autorskog pristupa i svijesti o pojedincu odnosno timu iza određenog projekta jedna je od važnih odrednica *Orisova* programa, a brojni odrađeni intervjui pružaju uvid u misaoni proces koji stoji u pozadini svake arhitekture. Čitatelji su kroz više od stotinu publiciranih brojeva mogli popratiti razgovore s velikim arhitektonskim i kritičarskim imenima kao što su Kazuyo Sejima, Tadao Ando, Kenneth Frampton, Steven Holl ili pak Peter Zu-

mthor, no istodobno se susresti s možda manje eksponiranom, ali jednako intrigantnom lokalnom i stranom produkcijom.

Oris se nije ograničio na publiciranje časopisa, već je inicijator i brojnih stručnih naslova kao što su *Continuity of Modernity*, *Continuity of the Avant-Garde*, *Suvremena hrvatska arhitektura – testiranje stvarnosti*, *Álvaro Siza – Viagem sem programa* i *Arhitektonski vodič Zagreb*. *Oris* nudi ponešto za svakog ljubitelja arhitekture, kulture i umjetnosti, ali pritom ostaje vjeran viziji koja je dala impuls za nastanak ne samo časopisa, već i manifestacije *Dani Orisa* te Oris Kuće arhitekture, institucije koja je proširila polje arhitektonskog i publicističkog djelovanja na kustoske prakse i sferu edukacije. Za dizajn časopisa do 49. broja bio je zaslužan Studio Rašić, a nakon opsežno provedenog natječaja za novu vizualnu koncepciju taj zadatak preuzeli su Damir Bralić, Vanja Cuculić i Nikola Đurek. Od 80. broja novi redizajn potpisuje Damir Bralić. Uz poneke promjene u dizajnerskoj koncepciji časopis je zadržao dosljednost na razini vizualnog identiteta uz neprestano estetsko brušenje i neupitnu prepoznatljivost na svjetskoj razini.

